

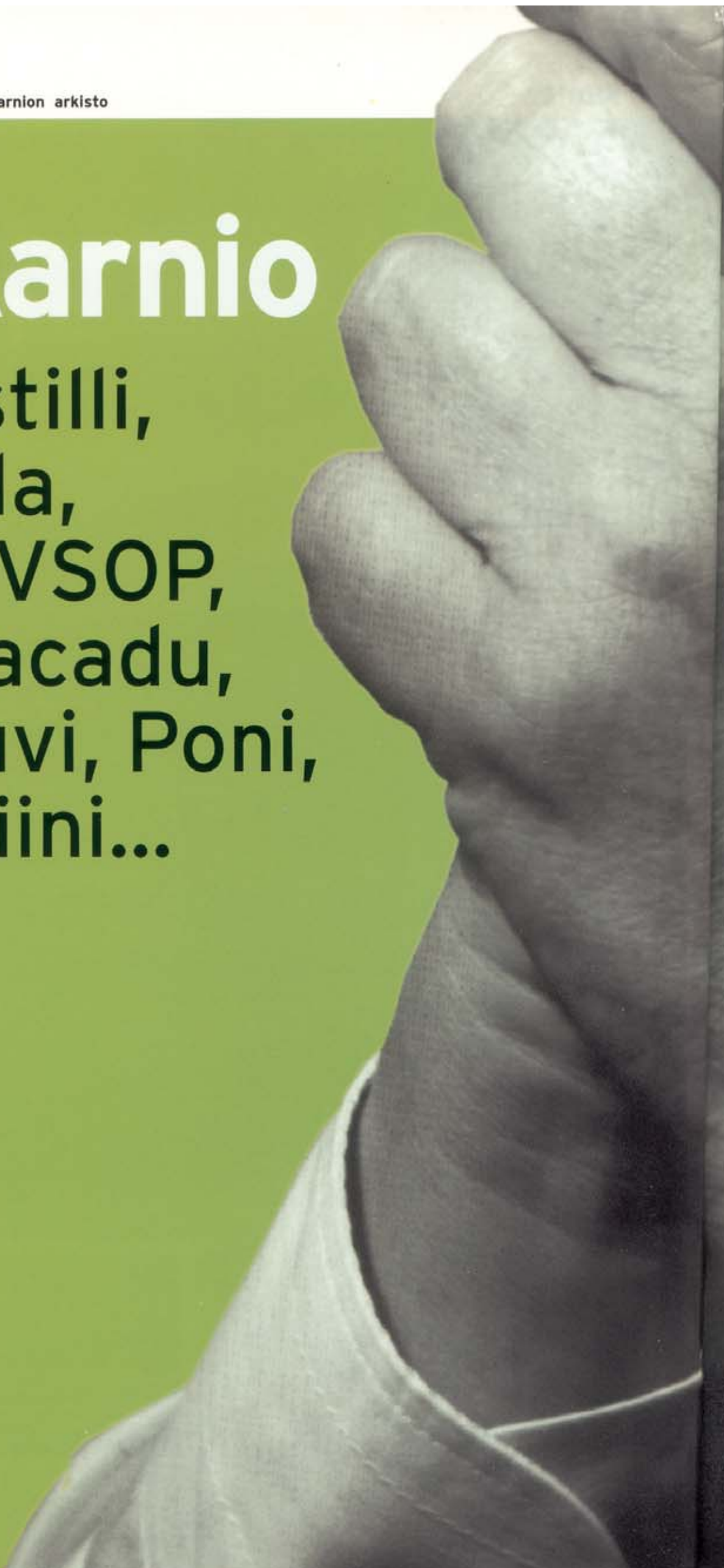
keittiö- ja ruokailunumero
maitotölkkipöydän tulokset
eero aarnio
viimeinen ateria
sisustusarkkitehdit
syö ja lue

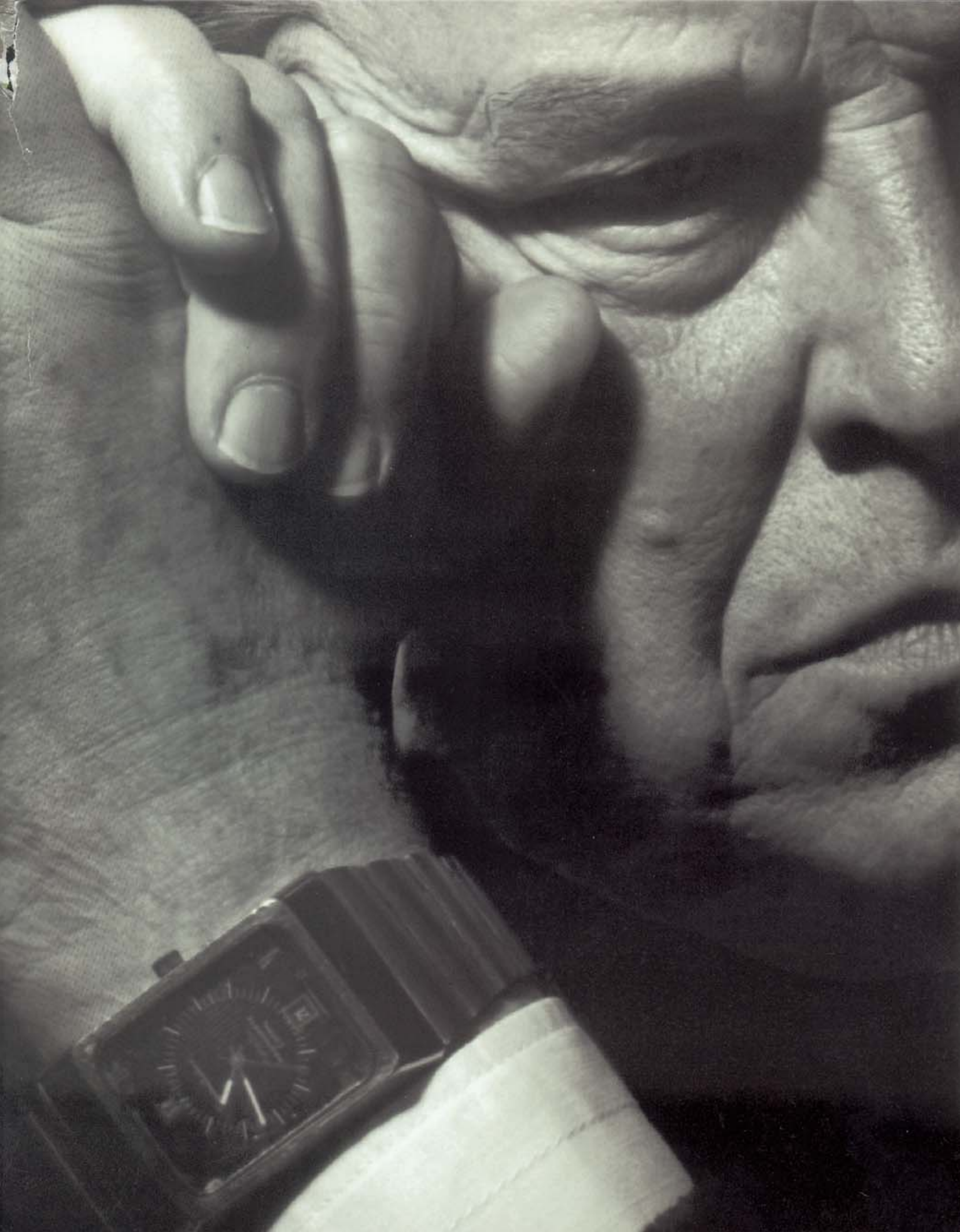

48 mk

Eero Aarnio

Globe, Pastilli,
Pallo, Kupla,
Tomaatti, VSOP,
Kimara, Cacadu,
Disco, Ruuvi, Poni,
U-23, Delfiini...

Patiolle on katettu ke-säinen aamiainen: maito-kahvia, ohukaisia, jäätel-öä ja mansikkahilloa. Kuin ohimennen isäntä esittelee itse suunnittele-mansa talon silmäterät: avokeittiön leivinuunin, kattoikkunat, tasoratkai-sun, saunan. Edellisellä viikolla taloa ovat ihail-leet japanilaiset toimit-tajat.

Hiljaiseksi sisustusarkki-tehti Eero Aarniota ei voi moittia. Puhe soljuu katkeamattomana virta-na, ja hauskat muistelot värittävät kerrontaa. Mieheksi, jonka saavu-tukset muotoilun haku-teokset kirjaavat pietee-tillä ja jota kansainväli-nen lehdistö seuraa herpaantumattomalla kiinnostuksella, Eero Aarnio on yllättävän rento ja supi.

Hän ei juurikaan analysoi tekemisiään saati tarjota teorioita, mieluummin hän autohulluna miehe-nä tarinoi reissuistaan Euroopassa ja Yhdysval-loissa milloin Fiat 500:lla, milloin Porschel-la, milloin Mustangilla. Kertoessaan matkakoke-muksistaan hän tulee kuitenkin paljastaneeksi yhden hyvän suunnitteli-jan ominaisuuksista:

Suomessa kaivataan isoja persoonia, joilla on uskallusta kokeilla uutta ja panostaa omaleimaiseen tuotekehittelyyn.

halun seurata maailman-tapahtumia, ilmiöitä ja trendejä.

– Yksi suomalaisten helmasynneistä on piittaamattomuus muiden saavutuksista. Meillä ei yksinkertaisesti olla kiinnostuneita kilpailijoi-den tuotekehittelystä. Kuten sodassa, myös muotoilussa on tunnetta-va kilpailijansa, tiedettä-vä, missä piilee heidän

vankkaa ammattitaitoa, rohkeutta ja uusia ideoita, epäonnistumisen uhallakin. Jo vuosia hän on peräänkuuluttanut materiaalien teknologian tutkimuslaitosta, erään-laista tietopankkia, jota suunnittelijat voisivat hyödyntää työssään.

– Menestys poikii seuraavan. Kuten kaikki freelan-cerit ja itsenäiset yrittä-jät tietävät, viimeisin työ kertoo tekijänsä tason. Sillä ostetaan seuraava tilaus. Siksi työn tasosta ei pidä koskaan tinkiä, hän sanoo.

Eero Aarnio on kuulu utteruudestaan ja nopeudestaan. Aikatau-lussa pysyminen on hänelle kunnia-asia. Eri työnantajille samanaikai-sesti työskenteleminen ei sekään tuota hänelle vaikeuksia.

– Olen kuin lääkäri. Pidän aina mallit erillään enkä keskustele muista työn alla olevista hank-keista. On luovuuden puutetta, jos tuotteet alkavat muistuttaa toisiaan. Minulle suunnit-telijan työ on luottamus-tehtävä, myös työllistä-mismielessä. Hyvä suun-titteliija tuntee tekniikan ja osaa ottaa huomioon tuotannolliset näkökoh-dat oikean hintatason saamiseksi.

Sävyyttämisen taito

Hallittu muoto yhdisty-neenä rohkeaan näke-myksellisyyteen on muovautunut Eero Aarnion tavaramerkiksi. Suomalaisten yritysjohtajien asenteista taas kertoo se, että useimmat Aarnion maailmalla menestyneistä tuotteista ovat harvoin läpäisseet esimiesten seulan ensi yrittämällä. Aarnion esitellessä aikanaan lasikuidusta tehtyjä huonekalujaan moni piti häntä Speden veroisena pähkähulluna.

Mikäli ratkaisua ei ole löytynyt kotimaasta, olen etsinyt yhteistyökumppanit ulkomailta.

voimansa ja mitkä ovat heidän heikkoutensa. Sen jälkeen pitää pohtia, miten tehdä omista tuotteista parempia ja halutumpia. Jos puhutaan esimerkiksi huonekaluista, tärkeintä on omailmeisyys, muotoilu ja oikea hintataso, Eero Aarnio sanoo.

Menestyksen kaava

Taideteollisesta oppilaitoksesta valmistunut Eero Aarnio perusti oman yrityksensä jo vuonna 1962.

Uransa alusta asti Aarnio on ollut tunnetumpi ulkomailta kuin kotimaas-saan. Viimeksi hänen uustuotantoon otettu Kupla-tuolinsa komeili saksalaisen der Spiegel -aikakauslehden kannes-sa toukokuussa.

Toki Aarnion meriitit noteerataan Suomessa-kin, mutta tuntuu kuin hän olisi täällä jäänyt 60-luvulla suunnittelemi-ensa lasikuituhuonekalu-jen vangiksi. Ansaitsihan Aarnio tulevaisuuden suunnittelijan tittelin juuri Pallo-tuoliillaan, joka oli Kölnin kansainvälisten huonekalumessujen eittämätön vetonumero vuonna 1966. Tuolia markkinoi nykyään Adelta, joka markkinoi Saksassa Artekia sekä uustuotantona Eliel Saarisen ja Pauli Blomstedtin huonekaluja.

Eero Aarnion menestyksen reseptit ovat yllättävän vanhanaikaisia. Hän korostaa ahkeruutta,

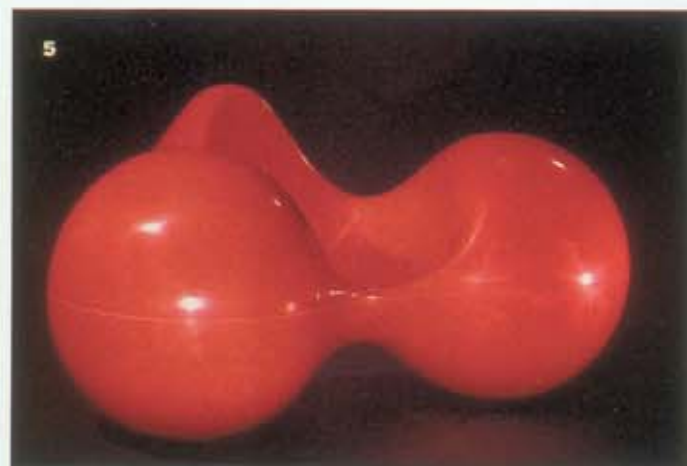
- 1 Aarnio vuonna 1968
- 2 Pastilli, 1967, Adelta
- 3 Delfin-tuoli, 1993, Adelta
- 4 Delfin-pöytä, 1994, Adelta
- 5 Tomaatti, 1971, Adelta
- 6 Poni, 1973

– Suomessa ollaan urautuneita. Moni yritys teki lamavuosien aikana käsittämättömän päätöksen olla satsaamatta uuteen, vaikka huonoina aikoina pitäisi toimia juuri päinvastoin: etsiä uusia ratkaisuja, tehdä sellaista, mitä kukaan muu ei ole osannut edes kuvitella!

Suomessa muotoilun ja ylipäänsä kulttuurin tekeminen on yhä riskin ottamista. Kuten kulttuurihallinnossa, myös teollisuudessa työskentelee lukuisia byrokratian ja insinöörityön taakse piiloutuvia kasvottomia ihmisiä, joille oman uran luominen on muotoilun ymmärtämistä ja vientiä tärkeämpää. Suomessa kaivataan isoja persoonia, joilla on uskallusta kokeilla uutta ja panostaa omaleimaiseen tuotekehittelyyn.

Mikäli jotakin ei pian tehdä, suomalaiselle kulttuurille käy kuten Jack Nicholsonille elokuvassa Yksi lensi yli käenpesän: rajoja ja sääntöjä kyseenalaistava villi kapinallinen otetaan kiinni ja sille tehdään lobotomia. Lopputuloksena on laatikkoleikeillä, karaokepätkillä ja musavideoilla höystettyä napakymppikulttuuria, jota vientiin ei kannata tarjota.

Siinä vaiheessa, kun tuotetta markkinoidaan, se on minulle jo elettyä elämää ja keskityn seuraavaan työhön.

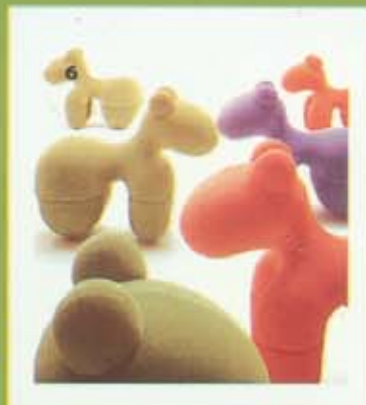

Yksi suomalaisten helmasyneistä on piittaamattomuus muiden saavutuksista. Meillä ei yksinkertaisesti olla kiinnostuneita kilpailijoiden tuotekehittelyä.

Pitkään on myös keskusteltu Euroopan yhdentymisen kaventavasta vaikutuksesta suomalaiseen kulttuuriin. Monet näkevät yhdentymisen hyppynä Moolokin kiitaan, mikä hävittää lopullisesti kaikki kansallisaarteemme ja -piirteemme.

Eero Aarnio ei pelkää suomalaisuuden katoamista; hänhän kantaa sitä geeneissään. Tärkeintä on uskoa suomalaisuuden voimaan ja tehdä siitä jälleen laadun ja innovatiivisen suunnittelun tuotemerkki.

– Ulkomailla matkustaessa oppii näkemään, missä asioissa me suomalaiset voimme lyödä laudalta muun maailman. Jokin piirre tuotteissamme on kenties muita parempi, ja se

antaa niille mahdollisuuden tulla huomatuiksi, muun muassa Kölnissä kansainvälisenä suunnittelijana vuosia toiminut Eero Aarnio tähdentää.

Meriittien mies

Eero Aarnio kuuluu siihen suomalaisten mestaritekijöiden saraan, jonka ansioluettelon perkaamiseen saa varata aikaa tuntitolkulla. Aarnion suunnittelemat tuotteet – Pastillit, Ponit, VSOP:t, Cacadat, Kimarat, Discot, U-23:t, Ruuvit, Delfiinit ja muut – ovat tuoneet tekijälleen palkintoja yksi toisensa jälkeen.

Puhumattakaan Pallo-tuolista, joka on koristanut muun muassa Urho Kekkosen, Sammy Davis Jr:n, Iranin shaahin, Bing Crosby, David Frostin, Jacques-Yves Cousteaun ja Monacon ruhtinatar Gracen olohuoneita. Myös museot eri puolilla maailmaa ovat kilvan poimineet Aarnion mööpeleitähän kokoelmiinsa.

Olennaisinta suunnittelussa on kaiken kehityksen alku, uteliaisuus uuteen. On luotettava itseensä ja ideoihinsa.

Pallo-tuoli esiintyi vastikään myös Mars hyökkää -elokuvassa.

Ennen kuin huonekalut nielaisivat Eero Aarnion, hän ennätti työskennellä myös valokuvaajana. Siinä syy, miksi hän luonnehtii itseään kuvanrakentajaksi. Rakkaasta harrastuksesta kertovat seinällä roikkuvat, alun perin ammattilaiskäyttöön tarkoitetut Hasselbladit.

Työhuoneensa seinälle hän on kiinnittänyt myös piirrosversion uudesta suunnittelemaansa tuolista. Käsityöläisen ylpeydellä Eero Aarnio kertoo piirtävänsä kaikki suunnittelemansa tuotteet käsin. Hänen mukaansa tietokoneella ei koskaan pysty saavuttamaan samanlaista tulosta kuin kynällä.

– Tekeminen on aina työn mielenkiintoisin vaihe: materiaalien valitseminen, uusien ratkaisujen kokeileminen, prototyypin testaaminen. Siinä vaiheessa, kun tuotetta markkinoidaan, se on minulle jo elettyä elämää ja keskityn seuraavaan työhön.

Maestron tapaa testata tuotteidensa prototyyppejä ovat saaneet ihailla ulkopuolisetkin. Yksi parhaimmista muistoista liittyy Pastilli-tuoleihin, joita Eero Aarnio päätti kelluttaa meressä mainoskuvia varten. Kuinka ollakaan, virta oli voimakas, ja kevyet lasikuitutuolit karkasivat. Siinä sai taas muutama naapuri aiheen äimistellä suomalaista muotoilu maailmaa Aarnion soutuessa kiireen viikkoa värikästä laumaansa kokoon Helsingin Lautsaaren edustalla.

Uteliaisuus uuteen

Vaikka Eero Aarnio on tänä vuonna saavuttanut virallisen eläkeiän, on turha kuvitellakaan, että hän tyytyisi viettämään oloneuvoksen päiviä. Kaikkea muuta! Maestro puhkuu uusia ideoita ja lähes pollein elkein vihjaa muutamia lausein tulevista urakoistaan.

Osa häpeilemättömästä käytöksestä on tietenkin komean uran mukanaan tuomaa, mutta tietty itsensä rohkeasti esiintuominen on Eero Aarnion perusominaisuus. Sitä rohkeutta soisi myös nuoremmille suunnittelijoille.

– Olen aina mennyt sinne, minne olen halunnut; tarjonnut ideoitani niille, joiden olen uskonut kykenevän niitä

Hyvä suunnittelija osaa myös myöntää epäonnistumisensa. Usein juuri virheet avaavat tien oikeaan ratkaisuun.

toteuttaa. Mikäli ratkaisua ei ole löytenyt kotimaasta, olen etsinyt yhteistyökumppanit ulkomailta. Olennaisinta suunnittelussa on kaiken kehityksen alku, uteliaisuus uuteen. On luotettava itseensä ja ideoihinsa, hän sanoo varoittaen kuitenkin heti seuraavassa lauseessa liiasta itsetietoisuudesta.

– Hyvä suunnittelija osaa myös myöntää epäonnistumisensa. Usein juuri virheet avaavat tien oikeaan ratkaisuun.

Aarnion opit olisivat antoisaa kuultavaa myös alan oppilaitoksissa, mutta katederilla pasteraavan valistajan rooli ei häntä kiinnosta.

Sitäkin innokkaammin hän nauttii isoisän roolistaan ja vieraalle esitellään ylpeänä tyttärentyttären pihapiiriin rakentama lujatekoinen Muumitalo. Rakennusta edelsivät tarkat piirustukset, joissa metrimittainen tekijä esittelee tarvikkeet, valmistusvälineet, tulevan projektin pienoismallin sekä rakennuksen asukkaat: muumit, Nuuskamuikkunen, hattivatit ja Pikku Myy.

Luuliko joku, että Aarnion taru on nyt lopussa? Hui hai, tulos on jo uusi sukupolvi, ja mikäli vanha sananlasku pitää paikkansa, odotettavissa on todellinen trimmattu turboversio. ■

